

Doporučená literatura

Josef HANZAL, Patrimoniální úředníci a úřady v době předbělohorské, SAP 19, 1969, s. 441-456.

Stanislav POLÁK, Knihy pozemkové a knihy městské. Poznámka k diplomatické terminologii, AČ 16, 1966, s. 208-215.

Miroslav TRANTÍREK, Vliv státu na vývoj městských a gruntovních knih na Moravě a ve Slezsku do roku 1849, SAP 10, 1960, s. 105-181

M. ZAORALOVÁ, Vývoj správy brtnického velkostatku a její písemnosti, SAP 19, 1969, s. 258-301

František ROUBÍK, Šifrované dopisy v registratuře Albrechta z Valdštejna, Sborník Gustavu Friedrichovi k 60. narozeninám, Praha 1931, s. 359-368.

Josef KŘIVKA, Hospodaření českého sedláka ze středních Čech ve druhé polovině 19. století, Praha 1994.

Josef KŘIVKA, Litomyšlský velkostatek za Pernštejnů. Příspěvek k dějinám českého velkostatku v 16. a 17. století, Praha 1959.

Josef TLAPÁK, Přehled vývoje lesnictví v českých zemích ve 2. polovině 19. století, Praha 1980.

Josef TLAPÁK, Raabizace a hoyerisace Zbraslavska, Praha 1951.

Pavel BALCÁREK, Kancelář kardinála Ditrichštejna a správa biskupských statků před Bílou horou, SAP 28, 1978, s. 66-126.

Libuše URBÁNKOVÁ-HRUBÁ, Kancelář Karla staršího ze Žerotína. Diplomatická studie, SAP 4, 1954, s. 29-98.

Josef HANZAL, Vesnická obec a samospráva v 16. a na počátku 17. století, Právněhistorické studie 10, 1964, s. 135-147.

Marie MACKOVÁ (ed.), Poddanská města v systému patrimoniální správy, Ústí nad Orlicí 1996

Jiří TYWONIAK, Ústřední správa chotkovských velkostatků a její archiv, Sborník archivních prací 23, 1973, s. 3-105.

Bronislav CHOCHOLÁČ, Sirotčí truhlice, in: Tomáš Dvořák - Radomír Vlček (edd.), Milý Bore... Profesoru Ctiboru Nečasovi k jeho sedmdesátým narozeninám věnují přátelé, kolegové a žáci, Brno 2003, s. 43-48.

Josef KŘIVKA, Význam poddanských seznamů pro demografické bádání, *Historická demografie* 4, 1970, s. 50-58.

František MATĚJEK, Péče o venkovské sirotky na Moravě před Bílou horou, *Sborník historický* 36, 1989, s. 65-98.

Libuše UBÁNKOVÁ-HRUBÁ, Supliky poddaných Karlu st. z Žerotína z náměšťského a rosického panství v l. 1617-1629, *Časopis Matice Moravské* 83, 1964, s. 304-318.

Jan KILIÁN (ed.), Martin Prušek z Prušova. Studie životopisná a edice hejtmanského kopiáře z let 1611-1614 (1616), Mělník 2007.

Leoš VAŠEK (ed.), Kopiář Jiříka Skřivánka, úředníka na Blansku 1594-1612 (1614), Blansko 2000.

Adolf KALNÝ (ed.), Popravčí kniha pánů z Rožmberka, Třeboň 1993.

Pavel MATLAS, Hrdelní soudnictví na panství Hluboká nad Vltavou (1661-1765), *Sborník archivních prací* 57, 1997, s. 3-156.

Ivan HONL, K rozvoji map velkostatků v 18. a na začátku 19. století, *AČ* 10, 1960, s. 221-227

Václav LEDVINKA, Rozmach feudálního velkostatku, jeho strukturální proměny a role v ekonomice v Českých zemích v předbělohorském období, *FHB* 11, 1987, s. 103-132.

Václav PRAŽÁK, „Die cassa ist Lähr“. Die Wirtschaft der Grafen Czernin aus der Perspektive ihres Beamten Wenzel Roczek 1746-1796, in: *Adel und Wirtschaft. Lebensunterhalt der Adeligen in der Moderne*, München 2009, s. 47-60

Jaroslav ČECHURA, Člověčenství, *Právněhistorické studie* 33, 1993, s. 33-52.

Josef HANZAL, Vývoj a význam poddanské odúmrtní v předbělohorských Čechách, *SAP* 10, 1960, s. 146-180.

Pavel HIML, Die „armben Leüte“ und die Macht. Untertanen der südböhmischen Herrschaft Český Krumlov/Krumau im Spannungsfeld zwischen Gemeinde, Obrigkeit und Kirche (1680-1781), Stuttgart 2003.

Pavel HIML, Vrchnost a venkované v myšlení poddanské společnosti na českokrumlovském panství v 17. a 18. století, *Opera historica* 4, 1995, s. 153-194.

František HRUBÝ, Selské a panské inventáře v době předbělohorské, *ČČH* 33, 1927, s. 21-59, 262-306. Alice KLÁŠTERSKÁ, Forma sociálního zabezpečení na vesnici v 18. a první polovině 19. století, *Historická demografie* 21, 1997, s. 95-132.

Antonín KOSTLÁN, K rozsahu poddanských povinností od poloviny 15. do první poloviny 17. století ve světle odhadů a cen feudální držby, *FHB* 10, 1986, s. 205-248.

Jaroslav PROKOP, Robotní patent z roku 1738 v Čechách, *SAP* 18, 1968, s. 377-411.

Josef TLAPÁK, Z předbělohorských inventářů českých velkostatků, Vědecké práce ČSAZV z dějin zemědělství a lesnictví 1, 1959, s. 179–186.

Miroslav TOEGEL, Zbívání poddaných na pardubickém panství v druhé polovině 17. století, Sborník historický 7, 1959, s. 191–226.

Josef PETRÁŇ, Poddaný lid v Čechách na prahu třicetileté války. Praha 1964.

Josef PETRÁŇ, Pohyb poddanského obyvatelstva a jeho osobní právní vztahy v Čechách v době předbělohorské, Československý časopis historický, 1957, s. 26–58, 399–447.

B. ŠTĚRBOVÁ, Sňatečnost a sňatková migrace ve farnosti Střelecké Hoštice v letech 1645-1890, Jihočeský sborník historický, 1989, s. 125-136.

Gruntovní knihy / pozemkové knihy

Bronislav CHOCHOLÁČ, Pozemkové knihy - neprávem opomíjený historický pramen, in: Historie a současnost veřejné správy. (Sborník příspěvků z vědecké konference), Brno 1993, s. 8-11.

Gabriel ČECHOVÁ, Soupis starých pozemkových knih, Archivní časopis 11, 1961, s. 6-16.

Josef HANZAL, Současný stav a úkoly studia českých pozemkových knih, Sborník archivních prací 14, 1964, s. 39-56.

Miroslav VOLF, Vývoj gruntovní knihy ve světle zákonů a hospodářských instrukcí, Zprávy ZAČ 8, 1939, s. 41-108

Vladimír PROCHÁZKA, Nejstarší česká vesnická pozemková kniha, ČSPS 68, 1960, s. 81-83

Vladimír PROCHÁZKA, Česká poddanská nemovitost v pozemkových knihách 16. a 17. století, Praha 1963

Vojtěch KULHÁNEK, Gruntovní kniha obce Loučany z roku 1526, Loučany 1997

David HIPŠR, Gruntovní kniha domů a pozemků v Ctidružicích, Ročenka Státního okresního archivu ve Znojmě 12, 1997, s. 76-93

Otakar KULHÁNEK, Selské grunty v Korně ve světle pozemkových knih a katastrů, Minulostí Berounska 1, 1998, s. 21-37

Ondřej NOVÁČEK, Obyvatelé městeček Mohelna a Tasova a jejich grunty v době předbělohorské, Západní Morava 2, 1998, s. 151-159

Alena PAZDEROVÁ, Venkovští poddaní rychnovského panství v 17. století ve světle gruntovní knihy (Příspěvek k problematice tzv. druhého nevolnictví, Historická demografie 22, 1998, s. 51-68

Tomáš BALETKA, Táborská invaze na Valašsko na sklonku 16. století, Táborský Archiv 11, 2002, s. 187-190.

Karel KRATOCHVÍL, „S jistým povolením vrchnosti“ Bácovičtí poddaní ve světle gruntovní knihy 1656-1730, in: Celostátní studentská vědecká konference Historie 2001, Ústí nad Labem 2002, s. 17-49.

Ladislava VÁŇOVÁ, K majetkovým poměrům klenovských obyvatel ve světle pozemkových knih a dalších archivních pramenů, Stručný nástin, Sborník prací historie a dějin umění 3, 2004, s. 169-175

Martin DOSOUDIL, Nejstarší gruntovní registra městečka Weliká, Malovaný kraj. Národopisný a vlastivědný časopis Slovácka 46, 2010, s. 6

Markéta SKOŘEPOVÁ, Gruntovní knihy 19. století na příkladu panství Nový Rychnov, AČ 60/4, 2010, s. 344-360

Soupisy urbářů

Květoslava HAUBERTOVÁ - Gustav HOFMANN - Ladislav LEŠICKÝ, Soupis západočeských urbářů. 2. pol. 13. stol. - 1773, Plzeň 1993.

Josef GEBAUER, Příspěvek k poznání severočeských urbářů, Praha 1971.

Tomáš ŠIMEK - Jiří KUBA - František ZAHŘÁDKA, Soupis východočeských urbářů. 2. pol. 13. stol. - 1776, Zámrsk 1997.

Jiří KUBA, Soupis východočeských urbářů. Dodatky, Sborník prací východočeských archivů 8, 2000, s. 224-235; Dodatky 2, s. 317-323; Dodatky 3., s. 221-226

Adolf KALNÝ, Soupis urbářů jihočeských archivů 1378-1773, I-II, České Budějovice 1976.

Adolf TUREK, Soupis urbářů ostravského kraje. 15. - 18. stol., Opava 1954.

JAN ŘEZNÍČEK, Moravské a Slezské urbáře po 1372 / před 1407-1771 (1849), Katalog, Praha. 2002

Jan ŘEZNÍČEK, Soupis českých a moravských urbářů, AČ 22, 1972, s. 73-86

Eduard MAUR, Zamyšlení nad dosavadními výsledky evidence urbářů v České republice, SAP 54, 2004, s. 721-735

Urbáře

Josef HANZAL, K diplomatice předbělohorských urbářů, AUC, phil. et his. 5, Pomocné vědy historické, 1963, s. 79-93.

Jaroslav HONC, Dějiny Smečna a nejstarší nedatovaný urbář, Středočeský sborník historický 4, 1969, s. 77-104

Daniel KOVÁŘ, Vzestup a pád olešnického velkostatku, Olešnice na Trhvosvinensku ve světle dvou pramenů z 16. a 17. století, Rodopisná revue 11, 2009, s. 4-9

Robert ŠIMŮMEK, Zlomky neznámé knihy register centrální rožmberské správy (cca 1450-1465) Hospodářská registra a libri obligationum, Táborská archiv 14, 2008, s. 57-75

Antonín MACÁK, Hospodářský stav rožmitálského panství v druhé polovici 16. století (Rozbor urbáře z roku 1565), SAP 3/1-2, 1953, s. 3-42

Karel PLETZER, Češnovice na Hlubocku v urbářích z let 1490-1592, VHK JČM 27,č. 4, 1990, s. 293-302

Petr VOREL, Nejstarší urbář pardubického panství a jeho vypovídací hodnota o vývoji města Pardubic v letech 1506-1516, Pardubice, 1990

Petr VOREL, Urbář města Přelouče z let 1518-1550, Informační zpravodaj klubu přátel pardubického muzea a kronikářů okresu Pardubice 1-3, 1988, s. 16-35

Ladislava VÁŇOVÁ, Die oberfälzischen Dörfer in den ältesten Urbaren der Tachauer Herrschaft (1555-1666), Verhandlungen des historischen Vereins für Oberpfalz und Regensburg 131, 1991, s. 302-304

Milena BĚLIČOVÁ, Urbariální písemnosti do r. 1526 ve sbírce pergamenů Archivu Národního muzea, in: Seminář a jeho hosté, Praha 1992, s. 69-77

Marie RYANTOVÁ, Nejstarší urbář Vysoký Chlumeč z roku 1604, in: Seminář a jeho hosté, Praha 1992, s. 227-236

Petr VOREL, Urbář města a panství Heřmanův Městec z roku 1572, VSH, 2, 1992, s. 238-274

Gustav NOVOTNÝ, Panství Uherský Ostroh ve světle urbáře a lánových rejstříků, Slovácko 35, 1993, s. 171-184

Jan RYBA, Urbáře a pozemkové knihy Toužim v druhé polovině 16. a první polovině 17. století, MZpčK 28, 1992, s. 99-126

Rudolf ŽÁČEK, Urbář panství fryštátského z roku 1571, Těšínsko 37, 1994, s. 1-2

David VALŮŠEK, Obraz hospodaření poddanských panství Telč koncem 16. a první poloviny 17. století (Na základě rozboru pozemkové knihy a zápisů urbářů ve vesnici Strachonovice, in: Celostátní studentská vědecká konference Historie 1996, Hradec Králové 1997, s. 85-102

Štěpán GILAR, Urbariální povinnosti poddaných velkostatku Stárkov roku 1625, Stopami dějin Náchodska 4, 1998, s. 167-175

Bohdan ZILYNSKYJ, Úvahy nad edicemi a textem kaceřovského urbáře z r. 1558, in: Gryspekové a předbělohorská šlechta, Mariánská Týnice, 1998, s. 34-43

Jiří ZÁLOHA, Vlčický urbář z roku 1685, Ročenka Státního okresního archivu v Trutnově 1998, s. 127-129

Jiří JUROK, Hospodaření Jana z Žerotína a komorního velkostatku města Nového Jičína podle urbářů z let 1558 a 1558-1574, Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín

Irena KORBELÁŘOVÁ, Urbář města Opavy (1645), Opava. Sborník k dějinám města 2, 2002, s. 39-41

Milan MORAVA, Žirovnický Slavatovský urbář L.P. 1654, Vlastivědný sborník Pelhřimovsko 11, 2000, s. 123-125

Ivo NAVRÁTIL, Urbář semilského panství z roku 1687, Archiv Českého ráje doby nové a nejnovější 1, 2003, s. 9-84

Marek VAŘEKA, Předbělohorské urbáře plumlovského panství, Zpravodaj muzea Prostějovska 1-2, 2003, s. 1-9

Marek VAŘEKA (ed.), Urbář plumlovského panství z roku 1624, Ostrava 2009

Jan PAŘEZ, Kopiář a urbář fary ve Světlíku z přelomu 16. a 17. století, Bibliotheca Strahoviensis 6-7, 2004, s. 19-29

Petr RAK, Poddanské povinnosti obyvatel Chomutova v urbáři z roku 1650, Ústecký sborník historický 2004, s. 195-220

Marie RYANTOVÁ, Urbář vysokochlumeckého panství v první polovině 17. století, in: Vlast a rodný kraj v díle historika. Sborník prací žáků a přátel věnovaných profesoru Josefu Petráňovi, Praha 2004, s. 371-386

Tomáš ŠIMEK, Ilustrovaný Broumovský urbář z roku 1676, Sborník prací východočeských archivů 9, 2004, s. 203-215

Tomáš BALETKA, Městečko Frenštát v urbáři hukvaldského panství z roku 1581 (Výběrová edice), Hlasy muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm 22, 2005, s. 62-89

Jan Al SAHEB, Urbář panství Hukvaldy z roku 1581. Diplomatický rozbor pramene a jeho písai, Olomoucký archivní sborník 5, 2007, s. 87-106

Jan Al SAHEB (ed.), Urbář hukvaldského panství z roku 1581, Komentování edice, Frýdek Místek 2008

Jaroslav ŠULC, Edice urbáře panství Košátky z roku 1627, Confluens. Sborník historických a vlastivědných prací z Mělnicka 6, 2007, s. 77-122

Marek VAŘEKA, Urbář vesnic Rozstání, Hartmanic a Otinovse z roku 1618, Edice pramene z Rodinného archivu knížat z Lichtenštejna ve Vídni, Zpravodaj Muzea Prostějovska, 2006, s. 13-35

Jakub FEIGE, Vartmberský urbář z roku 1608. Urbář panství Hrubý Rohozec, Malá Skála a poloviny dílu přepeřského, Zpravodaj Českého ráje a Podkrkonoší 23, 10, s. 107-238

Vladimír J. Mrvík, Nejstarší urbář černokosteleckého panství z roku 1654 – kritická edice, SAP 60, 2010, s. 265-560

Účty a knihy trhové

Josef HANZAL, Hospodářské patrimoniální účty předbělohorského období, SAP 16, 1966, s. 397-419.

Václav ČERNÝ, Začátky našich hospodářských účtů (Organisační náměty), Časopis Společnosti přátel starožitností 60, 1952, s. 121-133.

Jaroslav HONC, Cestovní účet diplomatické mise Viléma z Rožmberka do Polska r. 1588/89 a budget šlechtické domácnosti a dvora, Archivum Trebonense 1973, s. 44-83.

Bohumil NUSKA, Knihařské účty pana Petra Voka z Rožmberka, Sborník Národního muzea C (literární historie) 9, 1964, s. 53-80.

Josef PELIKÁN (ed.), Rožmberské dluhopisy z let 1457-1481, Praha 1953.

Marie RÉPÁSOVÁ, Hospodářské účty novohradského panství 1500-1620, Archivum Trebonense 1976, s. 114-141.

Bronislav CHOCHOLÁČ, Selské peníze. Sonda do finančního hospodaření poddaných na západní Moravě koncem 16. a v 17. století, Brno 1999.

Stanislav POLÁK, Trhové knihy českých poddanských měst v první polovině 16. století, SAP 18, 1968, s. 412-451

Vladimír PROCHÁZKA, Trhová smlouva na poddanskou nemovitost v Čechách v 16. a 17. století, Sborník historický 10, 1962, s. 93-144.

Václav BŮŽEK, Die Quellen finanzieller Einnahmen von Angestellten der Herren von Rosenberg in Böhmen am Ende der Epoche vor der Schlacht am Weissen Berge, Historická demografie 18, 1990, s. 107-160.

Tomáš BOROVSÝ – Bronislav CHOCHOLÁČ – Pavel PUMPR, Peníze nervem společnosti. K finančním poměrům na Moravě od poloviny 14. do počátku 17. století, Brno 2007, s. 292–336.

Václav ČERNÝ, Začátky našich hospodářských účtů. ČSPS, 60, 1952, s. 121-133.

Řády a instrukce

Josef KALOUSEK (ed.), Řády selské a instrukce hospodářské, Archiv český XXII-XXV, XXIX, Praha 1905-1913.

Josef KALOUSEK, Dodatek k Řádům selským a instrukcím hospodářským 1388-1779, Praha 1913 (= Archiv český 29).

Václav ČERNÝ, Hospodářské instrukce. Přehled zemědělských dějin v době patrimoniálního velkostatku v 15. – 19. století, Praha 1930, s. 1-25.